

---

**"HOCALI SOYKIRIMI, İNSANLIĞA KARŞI SUÇLAR VE TERÖRİZM' BAŞLIKLİ ULUSLARARASI  
KONFERANSI ANKARA'DA YAPILDI**

23.02.2017

---

Hocalı soykırımının 25. yılı anısına Türk Keneşi (Turkic Council) ve Ahmet Yesevi Üniversitesinin işbirliğiyle düzenlenen "Hocalı Soykırımı, İnsanlığa Karşı Suçlar ve Terörizm başlıklı Uluslararası konferans Ankarada yapıldı. JW Marriott Otel'de gerçekleştirilen konferansın açılışına Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Azerbaycan Cumhuriyeti Dışışleri Bakanı Elmar Memmedyarov, Azerbaycan Cumhuriyeti Eğitim Bakanı Mikail Cabbarov, TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın, Azerbaycan Miletvekili Ganira Paşeyava, Türk Keneşi Genel Sekreteri Büyükelçi Ramil Hasanov, Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız ve çok sayıda davetli katıldı. Toplantıda AVİM Onursal Başkanı Emekli Büyükelçi Ömer Engin Lütem de bir konuşma yaptı.

Türk Keneşi Genel Sekreteri Ramil Hasanov Türk milletinin asla başka bir millete kin beslemediğini, Türkiyenin ve Azerbaycanın hiçbir zaman soykırım yapmadığını dile getirdi. Genel Sekreter Hasanov konuşmasında Türk milletinin hiçbir millete karşı kin ve düşmanlık beslemediğini, tarihin her döneminde diğer din ve milletlere mensup toplulukları ayırım gözetmeksizin kucakladığını ve birlikte yaşama kültürünü güçlendirdiğini ifade ederek, kendi doğduğu yer olan Zengezur bölgesindeki yaşlı Ermenilerin bile bu hakikati tasdik ettiklerini aktardı. Genel Sekreter Hasanov, hâlihazırda dahi 30.000den fazla Ermeninin Azerbaycan topraklarında emniyet içinde yaşamasının Türk milletinin bu köklü ve gurur verici hoşgörüsünün önemli bir kanıtı olduğuna işaret ederek, bu hoşgörünün ve adalet anlayışının Ermenistan başta olmak üzere diğer milletlerde de yayılmaya başlamasıyla dünyada barış ve istikrarın sağlanabileceğini, diğer yandan, Hocalı Soykırımının modern insanlık tarihinin acı bir gerçeği olduğunu, bu nedenle de geçmişi unutmadan geleceğe sahip çıkılması gerektiğini vurguladı.

Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız açılış konuşmasında: Bugün burada; 26 Şubat 1992 tarihinde yüzyılın en acımasız soykırımı olan Hocalı Soykırımının 25. Yıldönümünü anıyoruz. Bu kara günde; Can Azerbaycanın Hocalı köyünde sivil, kadın, çocuk, yaşlı ayrımı yapmadan 613 kişi Ermeniler tarafından katledilmiştir. Bütün dünyanın gözleri önünde gerçekleşen Hocalı Soykırımı, hiçbir savunması ve gücü olmayan insanlara karşı gerçekleştirilmiştir. Bu soykırımı Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği gibi uluslararası kuruluşlar gereken özeni bugün olduğu gibi o tarihte de maalesef göstermemişlerdir. Suriyede, Dağlık Karabağda, Arakanda ve diğer Ortadoğu İslam ülkelerinde yaşanan insanlık dramı ve küresel terör olayları konusunda somut bir adım atamayan uluslararası kuruluşların, bugün de gerekli çalışmaları yapmadıklarını üzülen gözlemliyoruz. Bu coğrafyada yapılan hak ihlallerine maalesef dünya ülkelerinin tek taraflı olarak yaklaştığını, insanlık adına işlenen bu cinayetlere yeteri kadar ilgi duymadığını belirtmek istiyorum.

Günümüzde İslam ülkelerinin, Türk dünyasının birlik ve beraberliğe her zamankinden daha fazla ihtiyacı olduğu kanaatindeyim. Farklı mezhepler, cemaatler ve tarikatlar üzerinden sürdürülmeye çalışılan din dışı eylemlerin engellenmesi; hoşgörü, insan sevgisi ve toplumsal barışın şekillenmesine zemin hazırlayan Türk-İslam dünyasının yetiştirdiği Hoca Ahmet Yesevi gibi önemli şahsiyetlerin ortaya koydukları fikirlerin, daha yaygın olarak tanınması ve tanıtılmasından geçmektedir. Günümüz dini problemlerine çözümler üreten etkin anlayış ve düşüncelerin daha sık gündeme getirilmesi bu bakımdan önem arz etmektedir. Köklü bir kültür ve medeniyet geçmişi olan Türk-İslam medeniyeti, son yüz yıl içerisinde planlı olarak yıpratılmaya çalışılmaktadır. Bu yıkıntılar arasında İslam dünyası asıl kimliğini aramaktadır. İslam ülkelerinin son yıllarda içinde bulunduğu bu olumsuz durumdan çıkması için, yeniden güçlü bir dirilişe ihtiyaç duyduğu şüphe götürmez bir gerçektir. Bugün, unutulmuş veya terk edilmiş irfan geleneğinin canlandırılmasına, yeni bir anlayışla ve heyecanla tekrar düşünülmesine ihtiyaç vardır dedi.

Azerbaycan Dışişleri Bakanı Elmar Memmedyarov, Dağlık Karabağ sorununun varlığı, bölgede barış, güvenlik, istikrar ve kapsamlı ekonomik kalkınmanın önünde önemli bir engel. Maalesef Ermenistanın saldırgan tutumu sonucu, Azerbaycanın uluslararası tanınmış sınırları on yıllardır ihlal ediliyor. dedi.

Memmedyarov, Hocalı Katliamının 25. yıl dönümü dolayısıyla düzenlenen Hocalı Soykırımı, İnsanlığa Karşı Suçlar ve Terörizm başlıklı konferansta yaptığı konuşmada, Türkiye ve Azerbaycan arasındaki dostluk ve kardeşlik ilişkilerine vurgu yaptı.

Elmar Memmedyarov, 25-26 Şubat 1992de Azerbaycanın Hocalı kentinde Ermeni silahlı güçleri, çeteleri ve terör gruplarının, Sovyetler Birliği ordusunun da katılımıyla 613 kişiyi katlederek benzeri görülmemiş bir kıyım yaptığını anımsatarak, bu katliamın Ermenistanın Azerbaycan halkına karşı uyguladığı işgal, etnik temizlik ve soykırım politikasının bir parçası olduğunu ifade etti.

Azerbaycan Milli Eğitim Bakanı Mikail Cabbarov da konuşmasında Hocalı Katliamının sadece Azerbaycan halkına değil tüm dünyaya ve insanlığa karşı işlenmiş bir cinayet olduğunu kaydetti.

Cabbarov, katliamın sorumlularını ortaya çıkarmanın vatandaşlık ve insanlık borçları olduğunu belirterek, Azerbaycan, çektiği tüm acılara rağmen, genç nesillere hiçbir zaman etnik nefretin aşılması siyasetini seçmemiştir. ifadesini kullandı.

TBMM Başkanı Vekili Ahmet Aydın konuşmasında, uluslararası kamuyounun, özellikle batı dünyasının Hocalı gibi müslümanlara karşı işlenen suçlara karşı körleri ve sağırları oynadığını, oysa

bu tür terör eylemlerinin tüm insanlığa karşı işlenmiş olduğunu, dolayısıyla nasıl Avrupadaki terör olayları için nasıl ben Parisim, ben Brükselim deniyorsa aynı şekilde ben Hocalıyım, ben Ankarayım, ben Halebim denmesi gerektiğini söyledi.

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Azerbaycan'la ilişkileri her alanda daha da ileri götürmek için çalıştıklarını ifade ederek, "Çok şükür mükemmel ilişkilerimiz var. İki kardeş millete yakışır ilişkilerimiz var" diye konuştu.

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Kafkasya bölgesinin istikrarı için en önemli sorunun, bugün Azerbaycan topraklarının yüzde 20'sinin Ermenistan tarafından işgal edilmesi olduğunu söyledi.

Çavuşoğlu, Hocalı Soykırımı'nın 25. yıl dönümü dolayısıyla düzenlenen "Hocalı Soykırımı, İnsanlığa Karşı Suçlar ve Terörizm" başlıklı konferansta yaptığı konuşmasına, İğdır'da meydana gelen trafik kazasında yaşamını yitiren Türk ve Azerbaycanlılara Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dileyerek başladı.

Hocalı Katliamı'nın insanlık suçu olduğunu dikkati çeken Çavuşoğlu, Hocalı'yı hiç bir zaman unutmadıklarını ve unutmayacaklarını vurguladı.

Çavuşoğlu, Hocalı Katliamı'nı tüm dünyaya anlatmaya devam edeceklerini belirterek, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Yıllardır Ermenistan'ın 1915 olaylarıyla ilgili iftiralarıyla mücadele ediyoruz. Ermenistan bizim önerilerimizi reddetmiştir. Ortak komisyon kuralım, arşivleri açalım, bilim adamları gelsin katılsın, başka ülkelerden de katılsın... Ermenistan gerçeklerle yüzleşmek istemiyor. Ama Hocalı Katliamı bir gerçektir. 21. yüzyılda 25 sene önce tüm dünyanın gözleri önünde gerçekleşmiştir. Esasen Hocalı Katliamını yapanların o günkü komutanının bunu izah etmesi ve savunması da ibretliktir. Diyor ki, 'Ermenilerin, sivillere, kadınlara, çocuklara dokunmayacağına inananlar Hocalı'da ne yapabileceğimizi görmüşlerdir.' Böyle bir vahşet, bu kadar insanlık dışı söylemlerle savunabilir. O kişi maalesef bugün o ülkeyi yönetiyor. Maalesef Ermenilerin insanlık anlayışı budur. Özellikle bugün Ermenistan'ı yönetenlerin."

Ermeniler tarafından 1915 olaylarıyla ilgili 100. yılda yürütülen çabaların boşa gittiğini hatırlatan Çavuşoğlu, "Her yerde yenilgiye uğruyorlar, uğramak durumundalar da. En son Fransa Yüksek Mahkemesinin aldığı karar, Ermenilere bir tokattır. Geçen yıl İsviçre'de Doğu Perinçek davasında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) verdiği karar Ermenilere bir tokattır. Aynı şekilde Bundestag'ta alınan karardan sonra Alman hükümetinin yaptığı açıklama, tarihi bir açıklamadır. 'Mahkeme kararı olmadan değerlendirme yapılamaz ve dolayısıyla Bundestag'ın, parlamentonun aldığı kararın hiçbir hukuki geçerliliği yoktur' demiştir. Tüm bu gerçekleri, 1915 olayları ve Hocalı katliamıyla ilgili gerçekleri bıkmadan, usanmadan ve dayanışma içerisinde anlatmaya devam edeceğiz." değerlendirmesinde bulundu.

Bakan Çavuşoğlu, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Hocalı'yı hiçbir zaman unutmadık, unutmayacağız. Bu sene Hocalı katliamının 25. yılında şehitlerimizi anıyoruz. Hocalı katliamını tüm dünyaya anlatmak için Türk Keneşi ile birlikte diğer kurumlarımızla birlikte ama özellikle iki kardeş ülke olarak, Azerbaycan ve Türkiye olarak tüm aydınlarımızla, akademisyenlerimizle birlikte anlatmaya devam edeceğiz. Yıllardır biz Ermenistan'ın 1915 olaylarıyla ilgili iftiralarıyla mücadele ediyoruz.

Toplantıda AVİM Onursal Başkanı E. Büyükelçi Ömer Engin Lütem de bir konuşma yapmıştır. Konuşmasında insan haklarına saygı konusunda, İkinci Dünya Savaşı sonrasında yaygın bir inanç haline gelmiş olmasına rağmen, Batı dünyasında iki tür ayrımcılığın devam ettiğini söylemiştir. Bunlardan birincisinin Batı dünyasının çıkarlarının zedeliyorsa bu ihlallere önem verilmesi, ikinci olarak Batı dünyasının çıkarlarına dokunmuyorsa ise küçümsenmesi şeklinde tezahür ettiğini ifade etmiştir. Lütem Hocalı katliamının bu tür bir ayrımcılığın en iyi örneğini oluşturduğunu, Batılı ülkelerin kendi çıkarlarının doğrudan ilgilendirmemesi sebebiyle bu vahim insan hakları ihlalini neredeyse görmezden geldiğini, oysa ki katledilenlerin siviller olması itibarıyla söz konusu olayın uluslararası hukuk açısından bir suç olduğunu ve faillerinin de bilindiğini söylemiştir. Buna ek olarak Ermenilerin kendilerini mazlum bir millet olarak kabul ettirmiş olmasının da söz konusu hoşgörüde rolü olduğunu vurgulamıştır.

Büyükelçi Lütem Hocalıda meydana gelen bu vahim olayın uluslararası kınanmamış veya sorumlularının yargılanmamış olmasının, Hocalıdan üç yıl sonra Bosnada Srebrenitsa katliamının da önlenememiş olmasının sebeplerinden birisi olduğunu, hatta bu olayın Sırbistanın AB üyeliğine engel olmaması için Avrupa Birliğinin, kendi çıkarları doğrultusunda bu olayı uluslararası hukuka aksettirmiş olduğunu da ifade etmiştir. Hocalı katliamının Ermenilerin siyasi amaçlar için katliam ve mezalime başvurma geleneğinin bir devamı olduğu, 1877-78 Osmanlı Rus Savaşı sonrasında 1894-1896 arasında Doğu Anadolu'da çıkardıkları isyanlar sonucu çok sayıda Müslüman Türklerin katledilmesi, daha sonra İstanbul'da çok sayıda kişinin ölümüne neden olan olaylar ve 1914-1921 arasında Ermeni çetelerinin Türk ve Müslüman ahaliye uyguladığı mezalim sonucu arşivlere göre 518.000 kişinin öldürülmüş olduğunu belirtmiştir. Ancak bu olaylar ve kayıpların uluslararası alanda yeterince bilinmediğinin de altını çizmiştir. Büyükelçi Lütem Ermeni terör örgütlerinin yakın tarihlerde 1970 ve 1980li yıllarda Türk diplomatlarına yönelik suikast eylemlerinin de bu süreçte ele alınması gerektiğini söylemiştir. Ermeni terörünün yalnızca Türk ve Azerbaycan Türklerine yönelik değil, Ermenilere de büyük zararlar verdiğini vurgulamıştır.

Büyükelçi Lütem Hocalı katliamının kınama ile yetinilmeyecek boyut ve önemde bir olay olduğunu, adaletin yerine getirilmesi için halen sağ olan faillerinin ve onları yönetenlerin uluslararası yargıya götürülmelerinin sağlanması, böylece Hocalının faillerinin cezalandırılmasının talep edilmesi, Hocalıda hayatını kaybedenler için ise tazminat istenmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Konferans açılış konuşmalarından sonra Hocalı Soykırımı: 20. Yüzyılın Sonunda Bir İnsanlık Trajedisi ve İnsanlığa Karşı Suçlar, Soykırım, Terörizm ve İlişkileri konulu iki panelle devam etmiş, panellere katılanlar fikir ve görüşlerini ifade etmişlerdir.

---

Kaynak/Source: